

Maja Katušić
ŽIVJETI U KOTORU U 18. STOLJEĆU

MAJA KATUŠIĆ
ŽIVJETI U KOTORU
U 18. STOLJEĆU

Nakladnik:
HRVATSKI INSTITUT ZA POVIJEST

Za nakladnika:
dr. sc. Miroslav Akmađža

BIBLIOTEKA HRVATSKA POVJESNICA
Monografije i studije III/108

Recenzenti:
dr. sc. Robert Skenderović
dr. sc. Savo Marković

Lektura i korektura:
Dragana Balić

Grafička priprema i tisak:
Sveučilišna tiskara, d.o.o.
Trg Republike Hrvatske 14, 10000 Zagreb

Naklada:
300 primjeraka

ISBN 978-953-8335-44-0

CIP zapis dostupan u računalnom katalogu
Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu pod brojem 001209743

Maja Katušić

ŽIVJETI U KOTORU U 18. STOLJEĆU

HRVATSKI
institut za
POVIJEST

Zagreb, 2023.

SADRŽAJ

PREDGOVOR.....	IX
UVOD	1
Polazišta.....	1
Postojeće spoznaje	4
O povijesnoj demografiji.....	15
Matične knjige kao izvor za povijesnu demografiju	17
O matičnim knjigama župe sv. Tripuna	20
KOTOR U 18. STOLJEĆU	25
STANOVNIŠTVO KOTORA U MLETAČKIM POPISIMA	41
Popisi stanovništva kao povijesno-demografski izvor	41
Broj stanovnika Kotora i kotorskog okružja prema mletačkim popisima	45
Obiteljska struktura.....	49
Vjerska struktura.....	53
Broj plemstva	57
PRIRODNO KRETANJE STANOVNIŠTVA	67
Godišnja raspodjela krštenja.....	68
Dan krštenja	71
Godišnja raspodjela sklapanja brakova.....	75
Dan vjenčanja	78
Godišnja raspodjela preminulih	80
SEZONALNOST I DEMOGRAFSKA KRETANJA	83
Sezonsko kretanje broja začeca i rođenja.....	83
Sezonsko kretanje broja vjenčanja	88
Sezonsko kretanje broja preminulih.....	94
KRIZNE GODINE – RAT I GLAD	99
Kotor u vrijeme Drugog morejskog rata.....	99
<i>Rat i krštenja</i>	101

<i>Rat i vjenčanja</i>	103
<i>Rat i umiranja</i>	106
Godine gladi u Kotoru.....	110
ZAČEĆA, ROĐENJA I KRŠTENJA	117
Trajanje reproduktivnog razdoblja i broj poroda.....	118
Spolna struktura krštenih	120
Imenska struktura krštenih	122
Blizanci.....	126
Djeca rođena nakon smrti oca.....	128
Nezakonita djeca i nahodi – <i>illegitimi</i> i <i>trovati</i>	128
VJENČANJA I BRAKOVI	135
Prosječna dob zaručnika	136
Mjesta sklapanja brakova	138
Ponovno sklopljeni brakovi.....	139
Vjenčanja i migracije.....	141
<i>Mjesta podrijetla i areali useljavanja ženika</i>	144
<i>Društvena uključenost ženika u kotorsko društvo</i>	150
SMRTNOST I UMIRANJA	155
Spolna i starosna struktura preminulih	155
Smrtnost dojenčadi i djece	159
Dugovječni Kotorani	162
Uzroci smrti	163
Mjesta smrti	166
ZANIMANJA I DRUŠTVENE VEZE	171
Predstavnici vlasti i službenici grada	171
Vojnici, postrojbe i vojne službe	178
<i>Kopnena vojska</i>	179
<i>Mornarica</i>	189
<i>Admiral kotorske luke</i>	193
Pomorci i trgovci.....	195
Obrtnici	197
Zdravstveni djelatnici.....	199
Umjetnička zanimanja.....	203
Posluga i druga pomoćna zanimanja.....	205
Veslači i kažnjenici na galijama	208

ZAKLJUČAK.....	211
SUMMARY	215
POPIS TABLICA I GRAFIKONA.....	221
Tablice.....	221
Grafikoni.....	222
POPIS IZVORA I LITERATURE	225
Neobjavljeno arhivsko gradivo	225
Objavljeno arhivsko gradivo i literatura	226

PREDGOVOR

Knjiga pred Vama plod je višegodišnjeg istraživanja društvene i demografske prošlosti Kotora, a nastala je na temeljima doktorske disertacije koju sam izradila pod mentorstvom dr. sc. Lovorke Čoralić. Dodatnim istraživanjima i dopunom novim saznanjima knjiga je dobila svoj konačni oblik. Okosnicu istraživanja čine matične knjige župe sv. Tripuna u Kotoru, koje iza naoko šturih i jednoobraznih upisa kriju pravo bogatstvo podataka te otkrivaju slojevitost, razgranatost i živost života u Kotoru tijekom 18. stoljeća. Upisivanjem tisuća znanih i manje znanih imena, zanimanja, službi otkrivale su se razne sudbine te lijepe i manje lijepe životne situacije. Sve je to iskristaliziralo sliku grada, njegov ritam i svakodnevicu koja nam je svima zajednička bez obzira na vrijeme i prostor.

Nekoliko je osoba zaslužno što je ova knjiga u konačnici ugledala svjetlo dana. Posebnu zahvalu dugujem mentorici na nesebičnoj podršci i pomoći još od studentskih dana. U početnim godinama mog profesionalnog oblikovanja dragocjeni su bili i savjeti dr. sc. Damira Karbića, na čemu mu ovom prilikom zahvaljujem. Zahvaljujem i svim djelatnicima Istorijskog arhiva u Kotoru i Državnog arhiva u Zadru koji su mi omogućili uvid i korištenje svih potrebnih izvora. Također, ove knjige ne bi bilo bez pomoći i susretljivosti upravitelja Biskupskog arhiva u Kotoru pokojnog don Antona Belana. Posebnu zahvalu dugujem i ocjenjivačima rukopisa, dr. sc. Robertu Skenderoviću i dr. sc. Savi Markoviću na dragocjenim sugestijama koji su knjigu učinili boljom.

Želim zahvaliti i svojoj matičnoj kući, Hrvatskom institutu za povijest, njegovim ravnateljima (i ravnateljici), voditelju i članovima odjela za Novovjekovnu povijest na podršci, razumijevanju i dragocjenim savjetima bez kojih bi moj znanstveni put bio teži i manje inspirativan.

Neizmjereno hvala mojoj obitelji i prijateljima na podršci, razumijevanju i ohrabrenju da rukopis privedem kraju. Na kraju hvala i mojoj kotorskoj „obitelji“ Vulović koji su mi omogućili da se u svakom trenutku u Boki osjećam kao doma.

Autorica